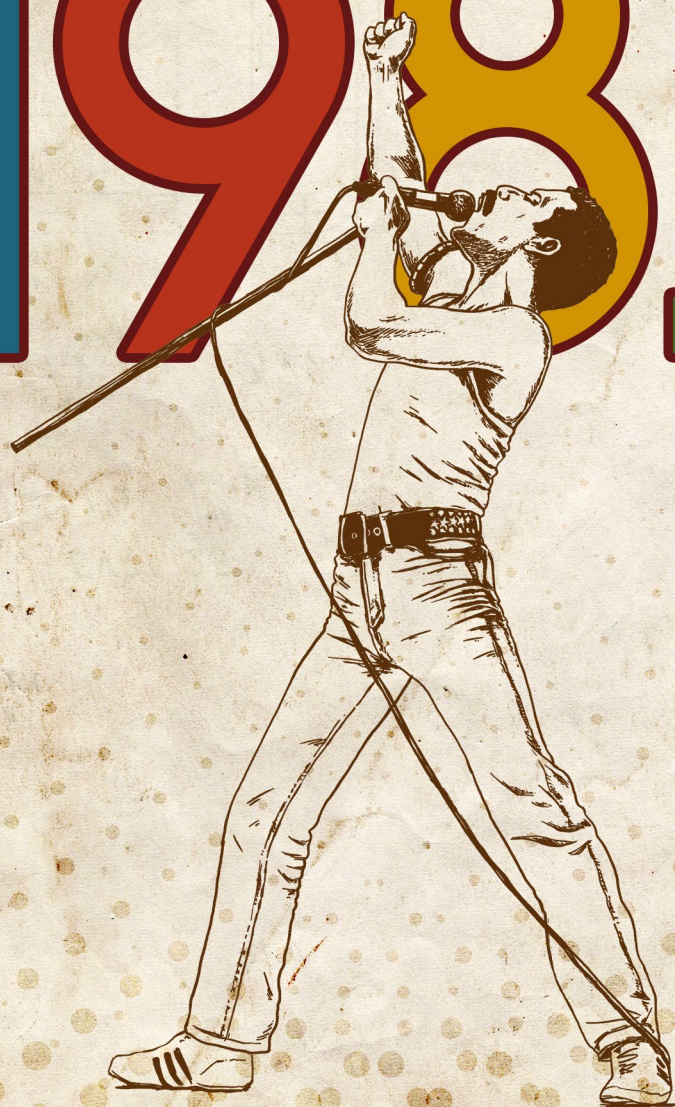

MŮJ ROK

1985

Můj rok 1985

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Markéta Nekolová

Můj rok 1985 – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MŮJ ROK 1985

Markéta Nekolová

Vydalo nakladatelství **nastole** v Brně roku 2024 ve společnosti
Albatros Media a. s. se sídlem 5. května 22, Praha 4.
Číslo publikace 44 948.

Odpovědná redaktorka: Jarmila Frejtichová
Jazyková korektura: Marie Fišerová, Vladislav Mikmek
Grafický design: Ema Pavlovská
Sazba: Martina Mojzesová
Technický redaktor: Jiří Matoušek
Obálka: Pavel Ševčík
Ilustrace na obálce: Matěj Pospíšil

1. vydání

© Markéta Nekolová, 2024
Illustration © Matěj Pospíšil, 2024
Foto © ČTK, 2024, str. 16–17, 108–109, 146–147, 186–187
Foto © Shutterstock, 2024, Pixel-Shot, LanKS, Ralf Liebhold, Bart Sherkow,
Prachaya Roekdeethaweesab, PHLD Luca, Linas T, VGV MEDIA, LIAL, elbud,
Alfredo Lopez, Bruce Alan Bennett; saxanad, Sorry66, Krotnakro, Master1305,
Yuri A, LightField Studios, Owlle Productions, Axel Bueckert, Motortion Films,
Tatang_Sutari, Melnikov Dmitriy, FOOD PHOTO STOCK, MM_photos; JMiks,
BANDZRIO, Mixa74, Frippitaun, Cember Tech, Misrawi Muhammad
ISBN tištěné verze 978-80-7448-242-7
ISBN e-knihy 978-80-7448-236-6 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

www.knihynastole.cz
e-shop: www.albatrosmedia.cz

Vytěžování textu či dat z této publikace ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU
je zakázáno.

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou
spotřebitelskou cenu.

Nakladateli se přes veškeré úsilí nepodařilo najít autory některých
fotografií ani jejich případné dědice. Pokud existují, nechť nakladatele laskavě
kontaktují.

OBSAH

Úvodem	4	Realita všedního dne	108
Kultura	17	Móda	134
Film	19	Sport	146
Literatura	34	Krimi	163
Televize	46	Věda a technika	174
Divadlo	58	Doprava	186
Hudba	72	Kalendárium 1985	200
Výtvarné umění	92	Zdroje	244
Architektura	100		

ÚVODEM

Jsou dny, které se jasně nacházejí v království paní Zimy. A jsou dny patřící už prokazatelně Jaru. Pak jsou ale také dny smíšené, kdy se člověk raduje z čumáčků sněženek vyčuhujících z hlíny, v noci však vše ještě sevře pořádný mráz. Jsou to dny plné kontrastů, dramát a protichůdných sil.

A takové „smíšené“ mohou být i roky... Třeba rok 1985.

Změny se draly na povrch s velkou silou. Do vedení Sovětského svazu se dostal Michail Gorbačov a už po půlroce vlády se v Ženevě setkal s americkým prezidentem Ronaldem Reaganem. V Československu se konala pouť na Velehrad s šokující účastí i průběhem. U Lennonovy zdi se sešla mládež a prošla Prahou, v Brně i Praze měla koncert zpěvačka skupiny Velvet Underground Nico. Jako by se nechumelilo. Jako by studená válka a socialismus tály jako poslední sněhuláci ve slunci.

Jenže zároveň byl prezidentem ČSSR znovuzvolen Gustáv Husák, umělci i nadále museli před nejrůznější schvalovací komise a ženy zas před ty potratové. Veksláci dál vesele kšeftovali, lidé dál stáli ve frontách na o trochu lepší zboží a dál mohli jezdit jen do zemí východního bloku... Dál na vše dozírala StB a i mezi spartakiádní cvičence umisťovala své lidi. Ne ne, zima ještě hodlala ukázat, co umí.

Mezi dramatické okamžiky dynamického roku nepochybně patřilo také „vynoření“ se Titanicu a Relikviáře svatého Maura, Oscar Miloše Formana za *Amadea*, smrt Jaroslava Dietla, vítězství Čechoslováků na mistrovství světa v hokeji, svatba Madonny nebo pátrání po spartakiádním vrahovi.

Ke kontrastní atmosféře roku by nepochybně patřil i dobový hudební podkres, v němž by se mísil zpěv Zlatého slavíka Petera Nagye s EEEEEOOO Freddieho Mercuryho a *We Are the World* s *Poupaty* Michala Davida...

Pro mnoho lidí byl ale rok 1985 především rokem plným běžných radostí a starostí, mnozí v něm na svět přišli či udělali své první krůčky. Tato kniha je věnována všem, kteří k tomuto událostmi nabitému roku mají vztah či je jen z nějakého důvodu zajímá. A pokud mezi ně patří někdo z vašich blízkých, napište mu něco, co ho potěší, na protější stránku.

Stránka pro tebe

PF 1985

ROK 1985 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Gregoriánský kalendář	1985 (MCMLXXXV)
Arménský kalendář	1434
Bengálský kalendář	1392
Berberský kalendář	2935
Buddhistický kalendář	2529
Barmský kalendář	1347
Byzantský kalendář	7493–7494
Čínský kalendář	4681–4682 (vodní krysa – dřevěný buvol)
Koptský kalendář	1701–1702
Etiopský kalendář	1977–1978
Hebrejský kalendář	5745–5746
Hinduistický kalendář (Vikram Samvat)	2041–2042
Íránský kalendář	1363–1364
Islámský kalendář	1405–1406
Japonský kalendář Šówa	59
Javánský kalendář	1917–1918
Korejský kalendář	4318
Thajský solární kalendář	2528

ČÍSLA, TABULKY A STATISTIKY

CENY POTRAVIN, ZBOŽÍ A SLUŽEB (V KČS)

Potraviny

Chléb (1 kg) 2,60 Kčs

Pečivo pšeničné bílé 1 kg 5,66 Kčs

Těstoviny vaječné 1 kg 8,80 Kčs

Mléko polotučné 1 litr 2,00 Kčs

Máslo 1 kg 40 Kčs

Vejce 10 ks 12 Kčs

Jemné párky 1 kg 25 Kčs

Kuře kuchařské 1 kg 30 Kčs

Hovězí zadní bez kosti 1 kg 46 Kčs

Cukr krystal 1 kg 8 Kčs

Káva zrnková 100 g 24 Kčs

Čokoláda mléčná 100 g 13 Kčs

Víno přírodní bílé 1 l 28 Kčs

Lahvové pivo 2,50 Kčs

Rum 1 litr 100 Kč

Restaurační stravování – II. cenová skupina

oběd (polévka, hlavní jídlo, moučník)

15,10 Kčs

pivo (Prazdroj 12%) 6,30 Kčs

černá káva 3,30 Kčs

Spotřební zboží

Cigarety: Start 1 kus 0,20 Kčs

Sparta 1 kus 0,70 Kčs

Dámský plášť zimní 1091 Kčs

Pánská košile 170 Kč

Kojenecká souprava třídlíná 120 Kč

Punčochy dámské silonové silnější
8,30 Kč

Ponožky pánské bavlněné 13,70 Kčs

Pánská vycházková obuv kožená 279 Kč

Dámská obuv vycházková 322 Kčs

Kolo pánské 1110 Kčs

Obkladačky 1 m² 50,34 Kčs

Automobil Škoda 54 830 Kčs

Elektro

Pračka 3030 Kčs

Barevný televizor 15 200 Kčs

Vysavač 830 Kčs

Kombinovaný sporák 3560 Kčs

Chladnička s mrazničkou 2130 Kčs

Paliva

Hnědé uhlí 100 kg 25,90 Kčs

Černé uhlí 100 kg 39,40 Kčs

Benzin 1 litr 7,50 Kčs

Zemní plyn pro domácnost 1 kWh
0,10 Kčs

Služby

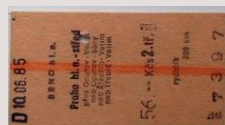
Jízdenka v MHD 1 Kčs

Autobus 10 km 3 Kčs

Vstupenka do kina 10 Kčs

Vstupenka do divadla 24 Kčs

Zaslání dopisu 1 Kčs

Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v civilním sektoru národního hospodářství: 2 920,-

Bydlení

Výše nájemného od roku 1964 do roku 1989 se téměř neměnila. Za byt 3+1 s rozměry 70 metrů čtverečních se měsíčně platilo průměrně

175 korun československých.

Skoro 99 procent všech nových bytů v bytových domech tvořila v roce 1985 panelová výstavba.

NEJOBLÍBENĚJŠÍ DÍVČÍ JMÉNA

Jana	4186
Lucie	4066
Petra	3896
Kateřina	2907
Lenka	2847
Veronika	2819
Michaela	2358
Martina	2241
Eva	1980
Hana	1914

NEJOBLÍBENĚJŠÍ CHLAPECKÁ JMÉNA

Jan	5615
Petr	4859
Martin	4720
Tomáš	4527
Michal	3745
Jiří	3728
Lukáš	3652
Pavel	2925
Jakub	2651
Ondřej	2136

Demografický vývoj v ČSR 1985

Střední stav obyvatel	10 336 472
Narození	136 488
Zemřelí	131 641
Přirozený přírůstek	4 240
Přírůstek stěhováním	2 195
Celkový přírůstek	6 435

Zdroj: ČSÚ

NARODILI SE

U NÁS

Marek Kvapil , hokejista	5. ledna
Olga Richterová , politička	21. ledna
Marpo , rapper	29. ledna
Šárka Strachová , lyžařka	11. února
Lukáš Bolf , hokejista	20. února
Marek Ztracený , zpěvák	26. února
Kristýna Hrušínská , herečka	5. března
David Svoboda , moderní pětibojař	19. března
Lukáš M. Vytačil , flétnista, muzikolog a dirigent	23. dubna
Agáta Hanychová , modelka	28. dubna
Kristýna Ryška , herečka	1. května
Filip Kaňkovský , herec a hudebník	1. května
Adam Plachetka , operní pěvec	4. května
Kazma Kazmitch , internetový producent a influencer	26. května
Karlos Vémola , Mma bojovník	1. července
Vojtěch Dyk , herec a hudebník	23. července
Lukáš Rosol , tenista	24. července

Olga Richterová

Filip Kaňkovský

Agáta Hanychová

Vojtěch Dyk

Jan Onder, tanečník a pedagog

Sámer Issa, zpěvák

Jan Mazoch, skokan na lyžích

Kristýna Leichtová, herečka

Tomáš Berdych, tenista

Matouš Ruml, herec

Petra Nesvačilová, herečka

Zdeněk Štybar, profesionální silniční cyklista a cyklokrosař

4. srpna

7. srpna

5. září

14. září

17. září

4. října

2. prosince

11. prosince

VE SVĚTĚ

Lewis Hamilton, britský pilot F1

Damien Chazelle, americký režisér a scenárista

Jevgenij Lukjaněnko, ruský atlet

Cristiano Ronaldo, portugalský fotbalista

Antti Autti, finský snowboardista

Keira Knightley, britská herečka

Rooney Mara, americká herečka

Gal Gadot, izraelská herečka a modelka

7. ledna

18. ledna

23. ledna

5. února

15. března

26. března

17. dubna

30. dubna

Tomáš Berdych

Petra Nesvačilová

Robert Pattinson

Keira Knightley

Lily Allen , anglická zpěvačka a skladatelka	2. května
Robert Pattinson , britský herec, model a hudebník	13. května
Mark Cavendish , britský cyklista	21. května
Carey Mulligan , britská herečka	28. května
Evan Lysacek , americký krasobruslař	4. června
Lukas Podolski , německý fotbalista	4. června
Jorg Verhoeven , nizozemský sportovní lezec	5. června
Lana Del Rey , americká zpěvačka, textařka a modelka	21. června
Světlana Kuzněcovová , ruská tenistka	27. června
Michael Phelps , americký plavec	30. června
Léa Seydoux , francouzská herečka	1. července
Jonathan Sexton , irský ragbista	11. července
Kjetil Jansrud , norský lyžař	28. srpna
Alexandr Ovečkin , ruský hokejista	17. září
Wayne Rooney , anglický fotbalista a trenér	24. října
Sanna Marin , finska politička a premiérka	16. listopadu
Kaley Cuoco , americká herečka	30. listopadu
Amanda Seyfried , americká herečka	3. prosince
Maxim Tomilov , ruský horolezec	8. prosince
Lars Boom , nizozemský cyklista a cyklokrosař	30. prosince

Michael Phelps

Lana Del Rey

Evan Lysacek

Kaley Cuoco

ROK DŘEVĚNÉHO BUVOLA

20. ÚNORA 1985 – 8. ÚNORA 1986

Ročníky 1925, 1937, 1949, 1961, 1973, 1985, 1997, 2009, 2021

Buvolovi bývají připisovány tyto vlastnosti: tvrdohlavost, pracovitost, intelligence, ambicióznost, upřímnost a spolehlivost. Pro Buvola je typické, že rád vytváří silná pouta a za vykonanou práci nevyžaduje chválu.

V čínské kultuře je už vzhledem ke své roli v zemědělství toto znamení velmi ceněné. Ti, kdo mají to štěstí s Buvolem pracovat, se mohou spolehnout, že bude mít vždy jasný plán s podrobnými kroky a bude vyžadovat jejich dodržování. Výsledkem pak bude úspěch! Buvol zkrátka překypuje výkonností, touhou po prosperitě a srdce má ze zlata.

Stinnou stránkou Buvola jsou pak slabší komunikační schopnosti. Komunikaci považuje často za zbytečnou. Jeho nápady a myšlenkové pochody jsou přece jasné... K negativům patří také tvrdohlavost, s jakou se drží své cesty.

Lidé narození v roce Buvola jsou vytrvalí, stabilní, pečliví až opatrní. Jsou to přirození vůdci, obdivovaní pro svůj silný motor, logické myšlení, smysl pro

Niki Lauda

Soňa Červená

Dana Drábová

Boleslav Polívka

detail a vnitřní klid. Typický Buvol je pragmatický a zároveň tolerantní člověk se silným charakterem. Stojí nohama pevně na zemi.

Buvol je rád nezávislý, své problémy si chce řešit sám, o pomoc či radu nežádá běžně. Druzí lidé se ale na něj vždy mohou spolehnout. Blízkých přátel nemívá mnoho, jeho důvěru je třeba si zasloužit. Když si ale Buvol vytvoří pouto, obvykle je na celý život. Ke svým přátelům je pak velmi loajální. Není radno ho zneužívat, nebo dokonce zradit, dokáže být opravdu neúprosným nepřítelem.

Buvolové dokážou zářit, bývají přístupní novým nápadům a myšlenkám, mívají otevřenou mysl. Když se ale jednou rozhodnou, krok zpátky od nich nečekejte. Buvol bývá dobrým, obětavým rodičem a hluboce milujícím, věrným, něžným partnerem. Nesmírně důležitý je pro něj domov. Má rád svůj klid a pohodlí.

Rok, jemuž vládne, by měl být obdobím plným odpovědnosti, trpělivosti a tvrdé práce. Úspěch věští všem cílevědomým, disciplinovaným a připraveným otevřít se změnám a novým zkušenostem.

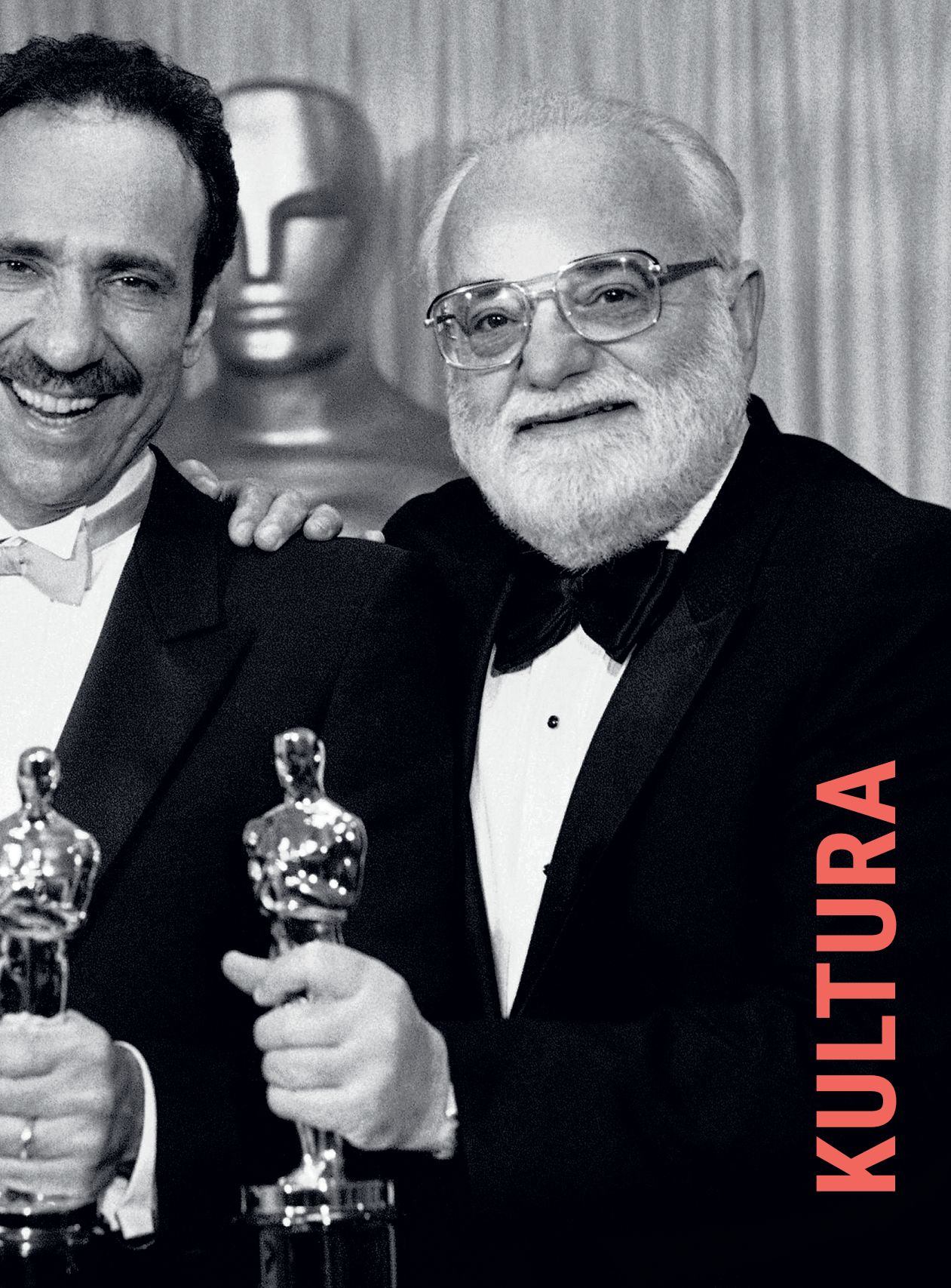
Dřevěný Buvol je méně houževnatý než Buvolové patřící k jiným elementům, ale je spontánnější a ochotnější přijmout nové myšlenky. Jeho liberální postoj z něj činí dobrého a respektovaného člena týmu. Jeho značná sebedůvěra z něj může udělat lídra.

Známé osobnosti ve znamení Buvola:

1901: Walt Disney, 1925: Margaret Thatcher, Soňa Červená, 1937: Jack Nicholson, Karel Schwarzenberg, Madeleine Albright, Dustin Hoffman, 1949: Niki Lauda, Meryl Streep, Bolek Polívka, Eliška Balzerová, 1961: princezna Diana, Barack Obama, George Clooney, Dana Drábová, 1973: Magdalena Kožená, Eva Herzigová, Pavel Šporcl

KULTURA

I v kultuře byl rok 1985 nenápadně přelomový, plný neklidu, zasloužených sklizní a gigantických kulturních akcí. Byl to ale také čas, v němž odešli umělci intenzivně tvořící a určující dosavadní kulturní atmosféru. Zároveň je při zpětném pohledu jasně vidět rašení a první tvůrčí květy nových osobností, které budou pro styly a trendy příští dekády klíčové.

Drolení železné opony oddělující západní kapitalistický svět od toho východního je v kulturním životě roku 1985 povšimnutelné spíš při zpětném pohledu, než že by ho mohli plně vnímat tvůrci či konzumenti ve chvílích, kdy se odehrávalo. Ale přece tu bylo a některé jeho příznaky v této kapitole rozhodně nepomineme.

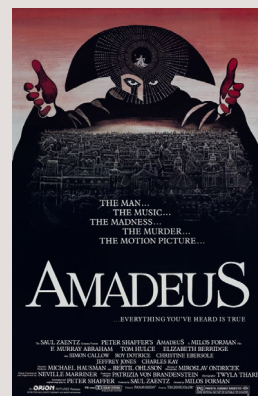
FILM

CENY OSCAR

25. března 1985 se v Los Angeles konal 57. ročník předávání cen Akademie. Slavnostnímu ceremoniálu předsedal Jack Lemmon.

Nejvíce ocenění sklidil film **Amadeus**. Byly to skutečné žně, neuvěřitelných osm cen, včetně ceny za nejlepší film.

- 1985 – Nejlepší film roku
- 1985 – Miloš Forman (Nejlepší režie)
- 1985 – F. Murray Abraham (Nejlepší výkon herce v hlavní roli)
- 1985 – Peter Shaffer (Nejlepší adaptovaný scénář)
- 1985 – Karel Černý, Patrizia von Brandestein (Nejlepší výprava)
- 1985 – Theodor Pištěk (Nejlepší kostýmy)
- 1985 – Nejlepší masky – Paul LeBlanc, Dick Smith
- 1985 – Nejlepší zvuk – Mark Berger, Thomas Scott, Todd Boekelheide, Christopher Newman

Dalšími vítězi byly filmy *Vražedná pole* se třemi cenami, *Cesta do Indie* a *Místa v srdci* se dvěma. Po jednom ocenění pak dostaly: švýcarsko-francouzské drama *Nebezpečná partie*, dobrodružný film *Indiana Jones a chrám zkázy*, komedie *Žena v červeném*, hudební film *Purpurový déšť*, dokumenty *The Times of Harvey Milk* a *The Stone Carvers*, krátkometrážní *Up* a animák *Charade*. Při předávání ceny za nejlepší film Laurence Olivier zapomněl vyjmenovat nominované a prostě roztrhl obálku a vyhlásil vítěze. Při přebírání ceny měl producent Saul Zaentz tolik rozumu, že během svého projevu zmínil ostatní nominované, aby Olivierův přehmat opravil.

Miroslav Ondříček byl nominován na Oscara za nejlepší kameru k filmu *Amadeus*. Nezískal ho, i když předtím dostal cenu Asociace kameramanů, což býval tradičně signál k tomu, že je Oscar na spadnutí. Ondříček, který hůře slyšel, si prý dle vyprávění syna Davida při vyhlášení jiného jména vítěze stoupl a zeptal se manželky na radu ohledně poděkování. Vyhlášený vítěz – kameraman Chris Menges – se navíc ceremoniálu vůbec nezúčastnil, protože také předpokládal vítězství Ondříčka.

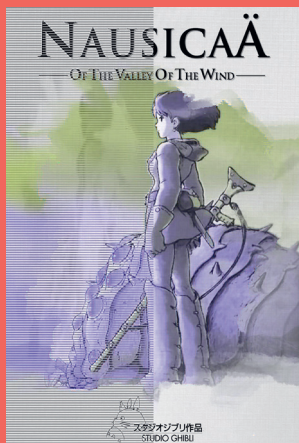
Další ocenění filmu *Amadeus*

- César Awards 1985 – Nejlepší zahraniční film
- Golden Globes 1985 – Nejlepší film – drama
- Miloš Forman (Nejlepší režie)
- Peter Shaffer (Nejlepší scénář)
- F. Murray Abraham (Nejlepší herec – drama)
- Robert Awards (Danish Film Awards) 1985 – Miloš Forman (Nejlepší zahraniční film)
- Jussi Awards 1985 – Miloš Forman (Nejlepší zahraniční tvůrce)
- Amanda Awards 1985 – Miloš Forman (Nejlepší zahraniční hraný film promítaný v norských kinech)

Tom Hulce, představitel Amadea a Faye Dunaway při předávání cen Golden Globe Awards v roce 1985

VZNIK STUDIA GHIBLI

V červnu 1985 vzniklo v Tokiu animační studio Studio Ghibli. Režiséři Hayao Miyazaki a Isao Takahata a producent Toshio Suzuki ho založili na základě úspěchu filmu *Naušika z Větrného údolí*, aby zastřešilo další produkci týmu. Začal tak příběh celosvětově úspěšných anime filmů, sklízejících ohlas u kritiky i publika. Jméno Ghibli pochází z italské přezdívky pro saharská průzkumná letadla z druhé světové války, původně z arabského výrazu ghibli. Jeho japonská výslovnost je však [džiburi] nebo [džiburi]. Podle jedné

domněnky za jménem stojí úmysl zakladatelů vnést do světa anime nový vítr; zároveň je také ale Hajao Miyazaki známým milovníkem létání.

NA JAKÉ NOVINKY CHODILI LIDÉ V ROCE 1985 DO KINA?

NA ZÁPADĚ...

Návrat do budoucnosti

Sci-fi komedie Roberta Zemeckise s Michaellem J. Foxem v hlavní roli se stala kasovním trhákem, nejvýdělečnějším americkým filmem roku.

Hlavní hrdina Marty se ocitne díky vynálezu šíleného doktora Emmetta Browna v minulosti, v roce 1955. Stroj času zabudovaný v legendárním autě Delorean přenesl Martyho do období, kdy se spolu dávali dohromady jeho rodiče. Marty naruší časové kontinuum, osudovou chybu pak musí napravit, aby se vůbec v budoucnosti narodil. Komerční úspěch umožnil vznik dalších dvou pokračování v roce 1989 a 1990.

Purpurová barva

Filmová adaptace slavného románu Alice Walker, překvapivě vážný film od Stevena Spielberga a zároveň první velká filmová role Whoopi Goldberg. Dvouapůlhodinový film je v podstatě velkým emancipačním příběhem černošské ženy Celie, z donucení vdané za hrubého Alberta. Ten se k ní chová jako ke svému majetku. Celie se ovšem postupem času (příběh se odehrává v rozsahu 29 let) stává čím dál tím víc svobodnou, její osobnost se postupně rozvíjí a tyranský manžel nad ní ztrácí kontrolu.

Vzpomínky na Afriku

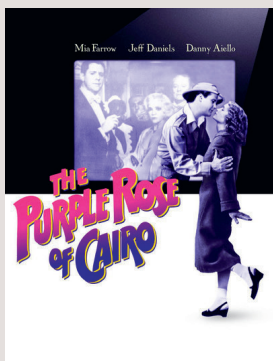

Romantický film podle stejnojmenné autobiografické knihy režírovaný Sydney Pollackem s Meryl Streep a Robertem Redfordem v hlavních rolích.

Novinářka Karen Blixen se před první světovou válkou s manželem přestěhuje z Dánska do Keni s cílem založit si vlastní plantáž. Karen se v Nairobi seznamuje s prostředím, komunitou bělochů i domorodými vesničany. V Africe se zároveň probouzí její senzitivní duše, která čím dál víc trpí po manželově boku. Není

divu, že se zamiluje do nezávislého a svobodomyslného lovce Denyse Finche Hattona, se kterým prožije nejkrásnější chvíle svého života. Krátké období štěstí je však vykoupeno tragédií...

Purpurová růže z Káhiry

Další z filmů Woodyho Allena podle vlastního scénáře, opět s Miu Farrow v hlavní roli. Nahořklá komedie se odehrává ve 30. letech v časech hospodářské krize. Jediným potěšením nenápadné servírky Celie, žijící s hrubým manželem, jsou návštěvy kina.

Co se ale stane, když ji hlavní hrdina jejího oblíbeného filmu jednoho dne z plátna osloví, posléze odejde z černobílého světa na plátně a naváže s ní vztah?

Čest rodiny Prizziů

Americká mafiánská komedie v režii legendárního Johna Hustona, stojící především na šarmu Jacka Nicholsona, Kathleen Turner a Anjelicy Huston. Ústřední postavou příběhu je nájemný vrah Charlie Partana, odstraňovač „všech potíží rodiny Prizziů“. Na rodinné svatbě se zamiluje do krásné Irene, aby posléze zjistil, že je na seznamu jeho úkolů. Irene ho přesvědčí, aby ji nezabíjel... Idylka zamilovaného muže skončí ve chvíli, kdy zjistí, že milovaná žena je jeho kolegyní z branže. A později se ukáže, že i ona má za úkol zabít jeho...

Návrat ožvlých mrtvol

Režijní debut Dana O'Bannona – spoluautora filmů *Vetřelec* a *Total Recall* – vzdává hold zásadnímu dílu žánru zombie horor. Kreativní a pěkně nechutný horor s komickými prvky je plný na svou dobu působivých vizuálních efektů. Po právu se stal kultovním.

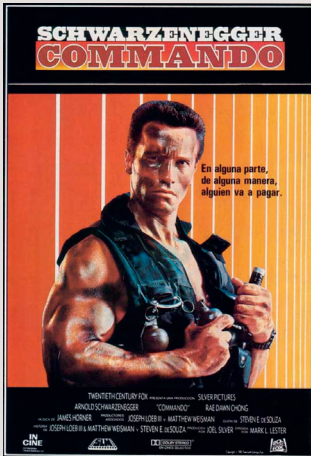
Co se děje týče, je skutečně děsivý... Zaměstnanci skladu s lékařským materiálem nešťastnou náhodou oživí mrtvolu. Jejich pokusy ji znovu „zabít“ končí neúspěchem. Mrtvola žije i po rozřezání na kousky a její chuť na „živé mozky“ se nezmenšuje. Ani po jejím

zpopelnění není hrůze konec, popel rozptýlený po blízkém hřbitově oživí totiž další masožravé zombie!

Chorus line

Úspěšný broadwayský muzikál ve filmové adaptaci režiséra Richarda Attenborougha vypráví o skupině tanečníků, kteří se účastní konkurzu na nový muzikál. Jejich králem i katem je muzikálový režisér Zach (Michael Douglas). Po počátečním vyřazování zbude šestnáct nadějných adeptů. Se zpožděním se dostaví i někdejší bývalá Zachova přítelkyně Cassie (Alyson Reed), která se s ním kdysi nerozešla příliš pěkně... Film postupně odkrývá různorodé životní příběhy všech tanečníků, jakkoliv jsou jejich osudy odlišné, vašeň pro tanec je spojuje.

Komando

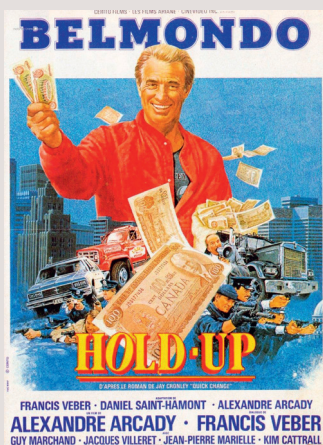
Americký akční film s Arnoldem Schwarzeneggerem v hlavní roli. V centru děje je bývalý velitel elitní bojové jednotky plukovník John Matrix, kterému žoldáci exdiktátora Ariuse unesou milovanou dceru. Tím ho chtějí přinutit ke spolupráci na vraždě prezidenta jihoamerického státu Val Verde a svržení tamní vlády. Matrixovi se však podaří uniknout z letadla a okamžitě se vydává zachránit svou dceru. Začíná však boj s časem, protože ji musí najít do 11 hodin – než přistane letadlo, kterým měl letět.

**POZOR! V ROCE 1985 NATOČIL SVŮJ PRVNÍ KINOFILM
TIM BURTON! A POPRVÉ V NĚM SPOLUPRACOVAL
S HUDEBNÍM SKLADATELEM DANEM ELFMANEM.**

Pee-Weeho velké dobrodružství

Bezva finta

Divácky velmi úspěšná kanadsko-francouzská komedie s Jeanem-Paulem Belmondem, jemuž role lupiče, který v převleku klauna geniálně vykrade banku, náramně sedla. Příběh nabízel mix dějových zvratů, vtipů a gagů a také ovšem řadu odvážných kaskadérských akcí, při nichž se Belmondo jako obvykle nenechal zastupovat. A tak se stalo, že se při natáčení přeskočení z auta na letadlo zranil. Byl pak nucen strávit delší čas bez pohybu na lůžku a následně ještě nosit korzet.

Za zmínku také stojí, že zrádnou parťáčku Lisu si po Belmondově boku zahrála kráska Kim Cattrall, která se o dekádu později stala slavnou Samanthou v seriálu Sex ve městě.

Bez střechy a bez zákona

Francouzské filmové drama Agnes Varda vycházející ze skutečných událostí.

Na začátku filmu vidíme umrzlou mladou tulačku na kraji cesty... Film postupně vypráví její příběh, vedoucí k hořkému konci. Je to v podstatě mozaikovitý portrét mladé ženy, která bezcílně putuje vinařským krajem jižní Francie. Mona je nezávislá až netečná, fatalisticky zaměřená bytost, přijímající věci, jak přicházejí. Provokuje své okolí k úvahám a otázkám. Na působivosti této zdánlivě improvizované koláže má velký podíl

herečka Sandrine Bonnaire, oceněná za svůj výkon Césarem.

Agnes Varda získala za film cenu Zlatý lev na festivalu v Benátkách.

ŠOA

V roce 1985 předvedl veřejnosti své mnohaleté unikátní dílo francouzský režisér židovského původu Claude Lanzmann. Monumentální dokumentární svědectví o vyvražďování židovského národa německými nacionálními socialisty v letech 1938–1945 věnoval památce šesti milionů židovských obětí. Více jak devítihodinový snímek o holocaustu je výsledkem pětadvacetileté práce autorů (jen stříh trval dva roky) a neobsahuje žádné dobové záběry z války. Skládá se pouze z výpovědí očitých svědků,

kteří Claude Lanzmann jedenáct let vyhledával. Navštívil Treblinku, Sobibor, Osvětim, Chelmno, Varšavu s jejím bývalým židovským ghettem, natáčel tato místa a vyptával se lidí, kteří si pamatovali, co se tam odehrálo o třicet, čtyřicet let dřív. Sbíral svědectví těch, kteří zažili masové vraždění, ale i těch, kteří ho plánovali a prováděli. Všichni dostali šanci vyprávět a své zážitky sdělit dalším generacím. Film ŠOA náleží k základním „textům“ naší civilizace, v mnoha směrech překračuje hranice „pouhého“ dokumentu.

10. října 1985 zemřel na infarkt ve svém domě v Hollywoodu **Orson Welles**.

George Orson Welles (narozen 6. května 1915), americký filmový, divadelní, rozhlasový a televizní režisér, scenárista, herec a producent, se proslavil se svou

rozhlasovou adaptací románu H. G. Wellse *Válka světů*, která vyvolala veřejnou paniku, protože se posluchači domnívali, že skutečně došlo k invazi mimozemských bytostí do New Jersey. Jako filmový režisér natočil 13 celovečerních filmů, z nichž nejznámější je *Občan Kane* (1941).

Při filmování uplatňoval nové režijní metody a zvukové techniky, netradiční práci s kamerou a střihem. V roce 1971 mu Akademie udělila čestného Oscara za přínos světové kinematografii. O rok dříve získal Zlatého lva na festivalu v Benátkách. Jeho poslední hlavní rolí v hraném filmu byl pirát John Silver v *Ostrovu pokladů* v roce 1972. Byl držitelem několika cen Grammy za nejlepší mluvené slovo a v roce 1988 byl uveden do Národní rozhlasové síně slávy. V roce 2002 byl Welles zvolen největším filmovým režisérem všech dob ve dvou anketách Britského filmového institutu.

ALE I VE VÝCHODNÍM BLOKU CHODILI LIDÉ DO KINA. TŘEBA NA...

Jdi a dívej se

Výjimečný válečný film ruského režiséra Elema Klimova, filmové memento, sovětská apokalypsa... Dílo, které se hodně vymykalo dosavadnímu trendu sovětských válečných filmů.

Klimov v něm mistrovsky, s autentickou syrovostí a brutalitou vypráví příběh čtrnáctiletého Bělorusa Fljory, chlapce, který

se pln naivního optimismu rozhodne připojit k partyzánům. Jenže se píše rok 1943, německé jednotky nepostupují a zlost si vybíjejí na civilním obyvatelstvu, vraždí, pálí a znásilňují... Fljora během své cesty zažije první sexuální okouzlení, především ale utrpení a hrůzu. Na konci příběhu se z něj stává zlomený člověk, bez jakékoliv stopy dětské nevinnosti.

Po celou dobu natáčení byl údajně představiteli hlavní role k dispozici psychiatr, aby se extrémně emocionálně náročné natáčení nepodepsalo na jeho duševním stavu.

Jdi a dívej se byl jedním z mála sovětských filmů označených „Mládeži do 18 let nepřístupno!“

Boj o Moskvu

Československo-sovětský hraný historický film režiséra Jurije Ozerova byl naopak poměrně tradičním příspěvkem do přehlídky sovětských válečných opusů.

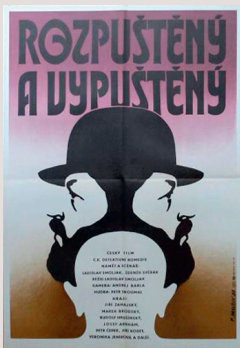
Ozerov byl asi nejznámějším sovětským režisérem válečných velkofilmů. Boj o Moskvu přibližuje fašistický útok na Polsko, vpád do Francie, bitvu o Anglii, přepadení SSSR v roce 1941 a všechny další politické a válečné peripetie tohoto období až po porážku fašistů u Moskvě. Ve filmu nejsou žádné smyšlené postavy, vystupují tu reálné osobnosti – Stalin, Churchill, Zoja Kosmoděmjanská a další.

Film se mimo jiné natáčel v barrandovských ateliérech. Záběry bombardování a demolic se většinou točily v Dolním Jiřetíně.

Při natáčení byla nasazena i Československá lidová armáda a Sovětská armáda.

A NA CO CHODILI DO KINA NEJRADĚJI ČEŠTÍ DIVÁCI?

Rozpuštěný a vypuštěný

Hned na Nový rok 1985 přišla do kin detektivní retro komedie oblíbené dvojice Smoljak–Svěrák. Scénář využil motivy z Divadla Jára Cimrmana, především ze hry *Vražda v salonním coupé*.

Příběh se točí kolem policejního vyšetřování zmizení továrníka Bierhanzla, vedeného svérázným policejním inspektorem Trachtou a jeho mladým, poněkud naivním praktikantem Hlaváčkem.

Režisér Ladislav Smoljak do hlavních rolí obsadil Jiřího Zahajského a Marka Brodského.

Jak básníci přicházejí o iluze

Druhý díl divácky oblíbené básnické série režiséra Dušana Kleina na námět Ladislava Pecháčka vypráví o prvním roce studí medicíny „básníka“ Štěpána

Šafránka. Hlavní role opět ztvárnili Pavel Kříž a David Matásek. Štěpánovu pražskou lásku, studentku zdravotní školy Jeskyňku pak Adriana Tarábková.

Co je vám, doktore?

Komedie Víta Olmera podle námětu Antonína Máši se Zdeňkem Svěrákem v hlavní roli (podílel se také na scénáři). Film se točí okolo krize středního věku zubaře (a vtipálka) Bohouše Burdy. Jeho život mu nedává smysl, manželství je všechno, jen ne ve formě, život

ve velkoměstě ho otravuje. A tak přichází vzpoura. Bohouš prodá auto, vrátí se do krajiny svého dětství, nakonec se rozvede a začne nový život s mladou „nezkaženou“ ženou.

Láska z pasáže

Žánrové krimi režiséra Jaroslava Soukupa, jeden z mírně společensky kritických snímků 80. let. Klasický příběh mladíka na šikmé ploše. Z mladého čističe oken se stane tipař bytových zlodějů. Změnu do jeho života vnese dívka, kterou se zamilovaný hrdina posléze marně pokouší uchránit před svými kumpány. V moralistně laděném konci hlavního hrdinu čeká „zasloužený“, tragický osud...

Láska z pasáže je sice filmem „o mladých pro mladé“, jejichž vznik socialistický stát podporoval, současně je však hořkou výpovědí o světě bez budoucnosti. Hlavní roli si zahrál tehdejší idol dívčích srdcí Lukáš Vaculík.

Perinbaba

Československo-německá pohádka na motivy pohádky bratří Grimmů v režii Juraje Jakubiska, s hudbou Petra Hapky a s italskou filmovou hvězdou Giuliettou Masinou v titulní roli. Na výtvarné a scénografické stránce filmu se výrazně podílel výtvarník a malíř Josef Vyleťal.

Osobitá Jakubiskova poetika dala vzniknout výjimečné, obrazivé záležitosti s mystickou atmosférou, výbornými herci, hororovými i erotickými náznaky.

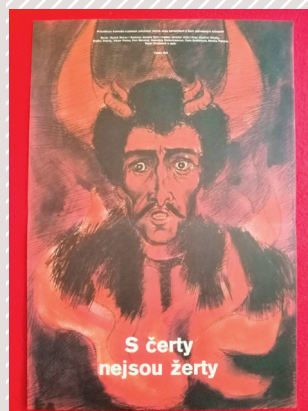
Vypráví příběh lásky chlapce Jakuba, chráněnce mocné pohádkové Perinbaby, řídící ze svého jeskynního světa počasí, a Alžbětky, vyrůstající s chamtivou macechou...

Film vznikl díky v té době unikátní podpoře německého filmového štábu „Omnia Film München“, italské veřejnoprávní televize Rai 1 a rakouské veřejnoprávní televize ORF.

S čerty nejsou žerty

Od října 1985 se v kinech dávala pohádková komedie režiséra Hynka Bočana, která se posléze po právu stala klasikou a zřejmě jednou z nejoblíbenějších a nejoceňovanějších českých filmových pohádek. Scénář vznikl na základě pohádek Boženy Němcové *Čertův švagr* a *O Nesytovi*, ale jemnou inspirací mu dozajista byl romantický francouzský film *Fanfán Tulipán*. Zároveň naprosté většině diváků muselo být jasné, že zchátralý státeček Josefa Sličného nenásilně, avšak zřetelně připomíná poměry v tehdejším Československu.

Zcela zásadní pro příběh mládence Petra, vyhnaného z rodného mlýna, je motiv pekla a pekelné spravedlnosti... V pekelném knížectví se mu dostane zastání a najde tam i přítele – spojence pro dosažení svých cílů, čerta Vraníka, řečeného též Janek. Další linií příběhu je Petrovo dvoření se pyšné princezně Angelině a pozdější pochopení kvalit skromné princezny Adélky. Velký podíl na úspěchu pohádky mělo skvělé herecké obsazení, od charizmatických hlavních hrdinů – Vladimíra Dlouhého a Ondřeje Vetchého – po představitele moci lidské – krále Josefa Kemra, správce Viktora Preisse, kaprála Petra Nárožného – i pekelné v podobě Lucifera Karla Heřmánka.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Můj rok 1985.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.